

MATURITNÉ TÉMY

ÚSTNA MATURITNÁ SKÚŠKA TEORETICKEJ ČASTI ODBORNEJ ZLOŽKY

študijný odbor: 6442 K obchodný pracovník v SDV

školský rok: 2023/2024

Odsúhlasené v PK dňa: 13. 03. 2024, Ing. Kvetoslava Demčáková

Schválil riaditeľ školy dňa: 30. 03. 2024, Ing. Ľubomír Tóth

Schválené predsedom maturitnej komisie: 16. 04. 2024,
Ing. Zuzana Sarnecká

MATURITNÉ TÉMY
na ústnu maturitnú skúšku teoretickej časti odbornej zložky

1. Vývoj a význam obchodu, jedného z odvetví národného hospodárstva, základné pojmy pri práci s tovarmi

- Pri tejto téme využijete vedomosti z predmetov:
EKONOMIKA – makroekonomika (charakteristika NH, jeho členenie, riadenie, vývoj, ukazovatele)
OBCHODNÁ PREVÁDZKA – obchod ako jedno z odvetví NH, maloobchod, veľkoobchod
TOVAROZNALECTVO – tovar a jeho vlastnosti

2. Podnikanie v základnej hospodárskej jednotke maloobchodu s bytovým textilom a textilnou galantériou

- Pri tejto téme využijete vedomosti z predmetov:
EKONOMIKA – podnik – základná hospodárska jednotka NH, vznik, podmienky založenia, legislatíva pre oblasť podnikania
OBCHODNÁ PREVÁDZKA – predajňa – základná prevádzková jednotka maloobchodu a jej charakteristika, úlohy, činnosti
TOVAROZNALECTVO – bytový textil a textilná galantéria

3. Podnikanie v maloobchode so zeleninou a ovocím formou živností

- Pri tejto téme využijete vedomosti z predmetov:
EKONOMIKA – podnikanie, legislatíva a podmienky pre založenie živnosti
OBCHODNÁ PREVÁDZKA – ambulatné – doplnkové formy predaja
TOVAROZNALECTVO – tovarový sortiment ovocie a zelenina

4. Podnikanie v obchode s potravinami formou obchodných spoločností

- Pri tejto téme využijete vedomosti z predmetov:
EKONOMIKA – podnikanie formou obchodných spoločností, legislatíva, rozdelenie a podmienky založenia
OBCHODNÁ PREVÁDZKA – základné formy predaja a ich uplatnenie v praxi
TOVAROZNALECTVO – význam potravín pre človeka, pravidlá ich predaja

5. Vplyv trhového mechanizmu na podnikanie s motorovými vozidlami

- Pri tejto téme využijete vedomosti z predmetov:
EKONOMIKA – trh a trhové hospodárstvo, pravidlá trhu, subjekty trhu a ich ciele na trhu
TOVAROZNALECTVO – tovarové druhy motorových vozidiel, súčasná ponuka a dopyt, ekologické požiadavky na súčasný automobilový priemysel a jeho produkty

6. Zariad'ovanie prevádzky obchodného podnikuzariadením potrebným na prevádzkovanie

- Pri tejto téme využijete vedomosti z predmetov:
OBCHODNÁ PREVÁDZKA – zariadenia používané v predajni, rozdelenie a ich použitie
EKONOMIKA – majetok podniku používaný z dlhodobého hľadiska, spôsoby obstarania, oceňovanie, opotrebenie, odpisovanie
ÚČTOVNÍCTVO – účtovná evidencia dlhodobého majetku

7. Zásoby a zásobovacia činnosť obchodného podnikus obuvou a koženou galantériou

- Pri tejto téme využijete vedomosti z predmetov:
EKONOMIKA – krátkodobý majetok, zásoby, zásobovacie činnosti – plánovanie zásob, spôsoby obstarania, príjem, evidencia
ÚČTOVNÍCTVO – doklady a účtovná evidencia zásob – tovary a materiály
TOVAROZNALECTVO – tovarový sortiment obuv a kožená galantéria

8. Prevádzkovanie maloobchodu s mliekom a mliečnymi výrobkami

- Pri tejto téme využijete vedomosti z predmetov:
OBCHODNÁ PREVÁDZKA – maloobchodné činnosti vykonávané na predajni od nákupu až po predaj, distribučné stratégie, skladovanie – podmienky, zásady
TOVAROZNALECTVO – tovarový sortiment mlieka a mliečnych výrobkov

9. Sledovanie nákladov na prevádzku obchodu s mäsom a mäsovými výrobkami

- Pri tejto téme využijete vedomosti z predmetov:
EKONOMIKA – náklady a výdavky obchodného podniku, druhy nákladov, vplyv nákladov na cenu tovarov,
ÚČTOVNÍCTVO – účtovanie nákladov, pravidlá účtovania nákladov
TOVAROZNALECTVO – tovarový sortiment mäsa a mäsových výrobkov

10. Prevádzkovanie veľkoobchodu s elektrotechnickým tovarom

- Pri tejto téme využijete vedomosti z predmetov:
OBCHODNEJ PREVÁDZKY – veľkoobchod – jeho znaky a úlohy, funkcie VOS, druhy VOS, zásady a podmienky skladovania, obaly a ich funkcie, vplyv obalov na životné prostredie
TOVAROZNALECTVO – elektrotechnický tovar, jeho členenie a požiadavky kladené na obalový materiál tohto sortimentu, parametre, ktoré sa vyžadujú od tohto tovarového sortimentu

11. Vyhodnotenie výsledku hospodárenia, evidencie výkonov a tržieb obchodného podniku

- Pri tejto téme využijete vedomosti z predmetov:
EKONOMIKA – pojmy výkony, výnosy a tržby obchodného podniku, druhy výnosov, výpočet výsledku hospodárenia
ÚČTOVNÍCTVA – pravidlá účtovnej evidencie výnosov, zostavenie výsledovky a výpočet výsledku hospodárenia, použitie zisku

12. Tvorba cien tovarov a služieb v obchodnom podniku s drogériovým tovarom

- Pri tejto téme využijete vedomosti z predmetov:
EKONOMIKA – cena a druhy cien v trhovej ekonomike, metódy tvorby ceny, čo obsahuje cena
OBCHODNÁ PREVÁDZKA – druhy cien v procese predaja od výrobcu až po maloobchod, obchodné rozpätie - marža
TOVAROZNALECTVO – tovarový sortiment drogériového tovaru

13. Obchodovanie dvoch obchodných partnerov, vzťahy medzi nimi a ich evidencie, písomnosti a doklady

- Pri tejto téme využijete vedomosti z predmetov:
EKONOMIKA – kúpno-predajné vzťahy a ich právna úprava
OBCHODNÁ PREVÁDZKA – náležitosti kúpnej zmluvy, objednávky, práva a povinnosti kupujúcich a predávajúcich
ÚČTVNÍCTVO – účtovanie záväzkov a pohľadávok

14. Plánovanie potreby zamestnancov v maloobchode s alkoholickými a nealkoholickými nápojmi

- Pri tejto téme využijete vedomosti z predmetov:
EKONOMIKA – plánovanie potreby zamestnancov, spôsoby vzniku a zániku pracovného pomeru, legislatíva pracovno-právnych vzťahov, práva a povinnosti
OBCHODNÁ PREVÁDZKA – písomnosti dokumentujúce zamestnanecké vzťahy
TOVAROZNALECTVO – tovarových sortiment nápojov

15. Zamestnávanie pracovníkov v obchodného podniku, starostlivosť o nich, zamestnanecké vzťahy a ich evidencia

- Pri tejto téme využijete vedomosti z predmetov:
EKONOMIKA – personálna činnosti podniku, starostlivosť o zamestnancov, odmeňovanie, hodnotenie, motivácia a stimulácia
OBCHODNÁ PREVÁDZKA – pracovníci obchodu, ich štruktúra, kvalifikačné požiadavky na jednotlivé pracovné zaradenia, pracovné náplne, povinnosti,
ÚČTOVNÍCTVO – účtovanie, evidencia výpočet miezd a odvodov z miezd

16. Význam prieskumu trhu a vplyv propagácie na predaj šperkov, bižutérie, klenotníckeho a hodinárskeho tovaru

- Pri tejto téme využijete vedomosti z predmetov:
TOVAROZNALECTVO – tovarový sortiment bižutérie, šperkov, klenotov a hodinárskeho tovaru, propagácia a reklama tohto tovarového sortimentu
EKONOMIKA – marketing a jeho činnosti, stratégie, nástroje používanie na zvyšovanie predaja obchodného sortimentu, účinnosť a hospodárnosť reklamy
OBCHODNÁ PREVÁDZKA – reklamácie – postup pri prijíme do opravy

17. Možnosti platobných foriem v maloobchode so sklom, porcelánom a keramikou

- Pri tejto téme využijete vedomosti z predmetov:
TOVAROZNALECTVA – tovarový sortiment zo skla, porcelánu a keramiky
OBCHODNÁ PREVÁDZKA – platobný styk, formy, výhody a nevýhody jednotlivých foriem platobného styku, doklady
ÚČTOVNÍCTVO – účtovanie jednotlivých foriem platobného styku, prevody, účtovné doklady a ich náležitosti

18. Využívanie marketingových nástrojov pri predaji pekárenských výrobkov a cestovín

- Pri tejto téme využijete vedomosti z predmetov:
TOVAROZNALECTVO – tovarový sortiment pekárenských výrobkov a cestovín
OBCHODNÁ PREVÁDZKY – spôsoby nákupu a skladovania tohto tovarového sortimentu vzhľadom na dobu trvanlivosti, distribučné cesty a kanály
EKONOMIKA – marketing, členenie produktov z hľadiska marketingu, stratégia predaja a propagácie tohto tovarového sortimentu

19. Inventarizácia vo veľkoobchode s textilným tovarom, priadze, tkaniny a pleteniny

- Pri tejto téme využijete vedomosti z predmetov:
TOVAROZNALECTVO – textilný tovarový sortiment, jeho členenie podľa využitia a materiálov, z ktorých je vyrobený
EKONOMIKA – inventarizácia majetku podniku, postup, druhy inventúr, inventarizačné rozdiely
ÚČTOVNÍCTVO – zostavenie začiatkovej súvahy na základe súpisu obchodného majetku a zdrojov jeho krytia

20. Prevádzkovanie maloobchodu s nábytkom a práva spotrebiteľov

- Pri tejto téme využijete vedomosti z predmetov:
TOVAROZNALECTVO – rozdelenie tovarového sortimentu nábytkárskych výrobkov z hľadiska použitia a materiálov, z ktorých je vyrobený
OBCHODNÁ PREVÁDZKA – obsluha zákazníkov, typy spotrebiteľov, ich práva, legislatíva na ochranu práv spotrebiteľov, reklamácie – práva spotrebiteľov a povinnosti predávajúcich, postup vybavenia reklamácie

21. Riadenie obchodného podniku s papierenským tovarom a kancelárskymi potrebami

- Pri tejto téme využijete vedomosti z predmetov:
EKONOMIKA – manažment, riadenie obchodných podnikov, úlohy, funkcie manažmentu, plánovanie, organizovanie, vedenie, požiadavky na manažérov, typy manažérov
ÚČTOVNÍCTVO – význam účtovníctva pre riadenie, zásady účtovnej evidencie, právna úprava, členenie účtovníctva
TOVAROZNALECTVO – tovarový sortiment papierenského tovaru a kancelárskych potrieb

22. Kontrolná činnosť ako súčasť riadenia obchodného podniku s odevmi, kožené a kožuštinové výrobky

- Pri tejto téme využijete vedomosti z predmetov:
OBCHODNÁ PREVÁDZKA – kontrolná činnosť v obchode, význam a funkcie kontroly, druhy kontrol, kontrolné orgány a ich kompetencie,
TOVAROZNALECTVO – tovarový sortiment odevov, kožených a kožuštinových výrobkov, kontrola kvality tovarov, označovanie výrobkov, normy kvality

23. Možnosti financovania maloobchodu s pochutinami, sladidlami, cukrovinkami a čokoládou

- Pri tejto téme využijete vedomosti z predmetov:
EKONOMIKA – bankové služby občanom a podnikom, možnosti sporenia a investovania, získavanie finančných zdrojov, postup a podmienky úverovania
ÚČTOVNÍCTVO – účtovanie úverov
TOVAROZNALECTVO – tovarová skupina pochutiny, sladidlá, cukrovinky a čokolády

24. Poistenie a odvodové povinnosti obchodného podniku zameraného na predaj športových potrieb a výrobkov na voľný čas a pre deti

- Pri tejto téme využijete vedomosti z predmetov:
EKONOMIKA – poistenie a odvodové povinnosti občana a podniku, druhy rizík, povinné a dobrovoľné poistenie
ÚČTOVNÍCTVO – účtovná evidencia odvodov na sociálne a zdravotné poistenie
TOVAROZNALECTVO – tovarový sortiment športových potrieb a výrobkov určených na voľný čas a pre deti

25. Daňové povinnosti podnikateľa so stavebnými materiálmi, ich evidencia a zúčtovanie

- Pri tejto téme využijete vedomosti z predmetov:
EKONOMIKA – daň, členenie a druhy daní, povinnosti občanov a podnikov pri ich evidencii a platení
ÚČTOVNÍCTVO – účtovná evidencia priamych a nepriamych daní

Súhrn pomôcok k maturitným zadaniam:

A) Všeobecné pomôcky:

1. Učebné pomôcky (tabuľa, krieda)
2. Kalkulačka
3. Odborná literatúra – Obchodný zákonník
 - Živnostenský zákon
 - Zákonník práce
 - Sústava daňových zákonov
4. Schémy
5. Obrazový materiál tovarov
6. Vzorkovnice tovarového sortimentu
7. Účtovné doklady

B) Konkrétne pomôcky:

1. Schéma cyklického vývoja národného hospodárstva
2. Schéma krivky dopytu a ponuky
3. Schéma pôdorysu predajne, veľkoobchodného skladu
4. Prehľady tovarového sortimentu pre skladovanie
5. Ukážky účtovných dokladov
6. Rámcová účtová osnova pre podnikateľov
7. Obrazový materiál jednotlivých tovarov, obalov a zariadení používaných pri predaji
8. Vzorkovnice jednotlivých tovarov a skupín tovarov
9. Podnikateľský plán – ročníková odborná práca

Hodnotenie ústnej odpovede žiakov na teoretickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky:

Hodnotenie a klasifikácia žiakov je v súlade s:

1. Metodickým pokynom, ktorý upravuje postup hodnotenia a klasifikáciu žiakov na stredných školách v Slovenskej republike, ktorý sa vykonáva v procese výchovy a vzdelávania v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a s Vyhláškou MŠ č. 224/2022 o strednej škole.
2. Školským vzdelávacím programom platný pre študijný odbor 6442 K obchodný pracovník v systéme duálneho vzdelávania.

Pri klasifikácii výsledkov v odborných vyučovacích predmetoch v rámci teoretického vyučovania sa v súlade s požiadavkami výkonových štandardov, obsahových štandardov, učebných osnov stanovených v školských vzdelávacích programoch hodnotí:

- a) celistvosť, presnosť a trvácnosť osvojenia požadovaných poznatkov, faktov, pojmov, definícií, zákonitostí a vzťahov a schopnosť vyjadriť ich,
- b) kvalita a rozsah získaných zručností vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti,
- c) schopnosť uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení spoločenských a prírodných javov a zákonitostí,
- d) schopnosť využívať a zovšeobecňovať skúsenosti a poznatky získané pri praktických činnostiach,
- e) kvalita myslenia, predovšetkým jeho logickosť, samostatnosť a tvorivosť,
- f) aktivita v prístupe k činnostiam, záujem o ne a vzťah k nim,
- g) dodržiavanie stanovených termínov,
- h) presnosť, výstižnosť a odborná a jazyková správnosť ústneho, písomného a grafického prejavu,
- i) kvalita výsledkov činnosti,
- j) osvojenie účinných metód samostatného štúdia.

Výchovno-vzdelávacie výsledky v odborných vyučovacích predmetoch v rámci teoretického vyučovania sa klasifikujú podľa kritérií uvedených v odsekoch 3 až 7 v primeranom rozsahu pre príslušný ročník štúdia.

Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak ovláda poznatky, fakty, pojmy, definície a zákonitosti, ktoré požadujú výkonové štandardy, obsahové štandardy, učebné osnovy pre teoretické vzdelávanie, celistvo, presne a úplne a chápe vzťahy medzi nimi. Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a motorické činnosti. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí. Myslí logicky správne, zreteľne sa u neho prejavuje samostatnosť a tvorivosť. Jeho ústny a písomný prejav je správny, presný a výstižný. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné, iba s minimálnymi nedostatkami.

Stupňom 2 – chválitebný sa žiak klasifikuje, ak ovláda poznatky, fakty, pojmy, definície a zákonitosti, ktoré požadujú výkonové štandardy, obsahové štandardy, učebné osnovy pre teoretické vzdelávanie, v podstate celistvo, presne a úplne. Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a motorické činnosti. Samostatne a produktívne alebo s menšími podnetmi učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí. Myslí správne, v jeho myslení sa prejavuje logika a tvorivosť. Ústny a písomný prejav máva menšie nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Kvalita výsledkov činnosti je spravidla bez podstatných nedostatkov.

Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak má v celistvosti, presnosti a úplnosti osvojenia požadovaných poznatkov, faktov, pojmov, definícií a zákonitostí nepodstatné medzery. Požadované intelektuálne a motorické činnosti nevykonáva vždy presne. Podstatnejšie nepresnosti a chyby vie za pomoci učiteľa korigovať. Osvojené vedomosti a zručnosti aplikuje pri riešení teoretických a praktických úloh s chybami. Uplatňuje poznatky a hodnotí javy a zákonitosti podľa podnetov učiteľa. Jeho myslenie je vcelku správne, nie je vždy tvorivé. V ústnom a písomnom prejave má nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. V kvalite výsledkov jeho činnosti sú častejšie chyby a nedostatky.

Stupňom 4 – dostatočný sa žiak klasifikuje, ak má v celistvosti, presnosti a úplnosti osvojenia požadovaných vedomostí závažné medzery. Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činností je málo pohotový a má väčšie nedostatky. V uplatňovaní osvojených vedomostí a zručností pri riešení teoretických a praktických úloh sa vyskytujú závažné chyby. Pri využívaní vedomostí pri výklade a hodnotení javov je nesamostatný. V logickosti myslenia sa vyskytujú závažné chyby a myslenie je spravidla málo tvorivé. Jeho ústny a písomný prejav má spravidla závažné nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Závažné nedostatky a chyby vie žiak za pomoci učiteľa opraviť.

Stupňom 5 – nedostatočný sa žiak klasifikuje, ak si neosvojil vedomosti požadované učebnými osnovami celistvo, presne a úplne, má v nich závažné a značné nedostatky. Jeho schopnosť vykonávať požadované intelektuálne a praktické činnosti má veľmi podstatné nedostatky. V uplatňovaní osvojených vedomostí a zručností pri riešení teoretických a praktických úloh sa vyskytujú veľmi závažné chyby. Pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí nevie svoje vedomosti uplatniť, a to ani na podnet učiteľa. Neprejavuje samostatnosť v myslení, vyskytujú sa u neho časté logické nedostatky. V ústnom a písomnom prejave má závažné nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Závažné nedostatky a chyby nevie opraviť ani s pomocou učiteľa.